

Mary

Over het boek

Auteur: Anne Eekhout

Uitgeverij: De Bezige Bij

Over de maker

Anne Eekhout (Hilversum, 1981) studeerde Rechtsgeleerdheid in Amsterdam. “Mary” is haar vierde roman. Haar vorige boeken sleepten verschillende prijzen en nominaties in de wacht. Haar derde boek, “Nicolas en de verdwijning van de wereld” werd in 2019 verkozen tot Beste Boek voor Jongeren. In mei 2023 verscheen een eerste kinderboek van haar hand en later dit jaar wordt ook nog een novelle voor jongeren verwacht.

1. VOOR HET LEZEN

Het boek vertelt een gefictionaliseerd verhaal over het leven van Mary Shelley, de geestelijke moeder van “Frankenstein”.

→ Heeft iemand van de juryleden het boek al gelezen? Kan hij/zij er iets over vertellen?

Evt. kan de begeleider zelf kort het verhaal schetsen als voorbereiding op ‘Mary’. (ter info: ‘Frankenstein’ is terug te vinden via Cloud Library).

2. HET VERHAAL

2.1. Korte inhoud

1816. Mary Shelley verblijft samen met haar partner, kind, stiefzus en twee vrienden in Genève. Op een avond besluiten ze dat ze elk een griezelverhaal zullen verzinnen. Mary denkt terug aan de zomer van vier jaar eerder. Het brengt haar op ideeën voor haar griezelverhaal.

2.2. Cover

→ De cover bevat veel linken naar de inhoud van het boek. Kunnen de juryleden die eruit halen? (de schubben van het beest, het profiel van Mary (of is het een andere vrouw?), de linten als zeewier)

2.3. Personages

Vooraan in het boek is een lijst met de belangrijkste personages terug te vinden. Het kan interessant zijn niet de personages op zich te bespreken, maar vooral hun onderlinge relaties.

- Hoe is de relatie tussen Mary en Percy? Hoe voelen zij zich binnen die relatie? (open relatie, Percy is degene die het niet zo nauw neemt met trouwt, vindt dat Mary afwezig is, Mary heeft het moeilijk met de open relatie)
- Hoe is de relatie tussen Claire en de andere personages? (Claire is aandachtziek; Percy gaat hierin mee, Mary krijgt het op haar zenuwen, Lord Byron profiteert van haar naïviteit)
- Hoe kijkt Percy tegen Lord Byron aan? (voelt zich minderwaardig, onzeker, hunkert naar zijn goedkeuring, kijkt naar hem op als dichter)

- Hoe evolueert de relatie tussen Mary en Isabella? Wat vind je van de evolutie die Isabella doormaakt?
- Hoe komt meneer Booth bij jullie over? Heeft Mary het bij het rechte eind of is Isabella uiteindelijk degene die hem ziet zoals hij werkelijk is? Welke invloed heeft hij gehad op Mary als schrijfster?
- Hoe evolueert Mary zelf doorheen het verhaal, in de twee verschillende periodes? (in 1812: ontluikende seksualiteit, van naïef naar realistisch / in 1816: wordt zelfbewuster, eist haar plaats binnen de mannen- en de schrijverswereld op)

2.4. Genre

- Historische roman
 - Vind je het van belang als lezer van deze roman om iets te weten over de echte Mary Shelley en haar schrijversvrienden Percy en Lord Byron? Waarom wel of niet?
 - Een goede historische roman zegt iets over de wereld van vandaag, wordt vaak gezegd. In hoeverre doet 'Mary' dat voor jou?
- Gothic novel
 - "Een gothic novel kenmerkt zich door een combinatie van griezelementen, een liefdesverhaal met fatale afloop, duistere locaties en plots vol mysterie afgewerkt met een vleugje mythologie, legende of lokale geschiedenis." (Tzum.info)
Kan je kenmerken uit deze roman halen die dit bevestigen? (monsters, lokale legenden, liefdesverhaal tss Mary en Isabella / Mr. Booth en Isabella ...)
 - 'Bij spookverhalen gaat het ook om originaliteit, om geestkracht. Het aanwakkeren van griezel en gruwel' (p.146) zegt Mary in 1816 tegen John Polidori. In hoeverre voldoet Eekhouds roman aan dit criterium voor jou?

2.5. Vertelperspectief / structuur

Er zijn twee verhaallijnen: die in 1816 in Zwitserland en die in 1812 in Schotland.

- Wat is het verband tussen beide verhalen (de gebeurtenissen uit 1812 inspireren M. voor haar verhaal), vloeien de verhalen vlot in elkaar over? Had je een voorkeur voor een van de verhaallijnen? Waarom? Hoe komen ze uiteindelijk samen?
- De gebeurtenissen van 1812 krijg je als lezer te horen vanuit het ik-perspectief van Mary, de gebeurtenissen van 1816 worden beschreven vanuit het personale perspectief van Mary. Welk perspectief sprak je het meest aan, vond je het meest overtuigend? In hoeverre zijn de beide Mary's betrouwbare vertellers?

2.6. Tijd + schrijfstijl

Het verhaal speelt zich af in het begin van de negentiende eeuw.

- Weet de auteur de tijdsgeest goed weer te geven? Wat is je bijgebleven? (vb. de kleding van vrouwen, hoofdzakelijk een mannenwereld, dood op kraambed en kindersterfte, reizen per koets, homoseksualiteit was gevaarlijk ...)
- Vind je in de schrijfstijl van de auteur ook die tijdsgeest terug? (lange zinnen, beschrijvingen van de natuur, beeldende taal)

2.7. Einde

- In het laatste hoofdstuk leest Mary's man Percy tijdens het verblijf in Zwitserland het gedicht 'Christabel' van Coleridge voor (p.374). Wat brengt dit teweeg bij Mary? (een beknopte inhoud van het gedicht vind je in de bijlage.)
- In dat laatste hoofdstuk staat een passage (p.375-379) die vanuit personaal perspectief van Mary opeens in 1812 speelt en haar vertrek uit Dundee beschrijft. Hoe interpreteer je deze vermenging van de verhaallijnen? Waarom is dit niet vanuit de ik-persoon geschreven? (geen dagboekfragment, want het dagboek verdwijnt in zee; mogelijk neemt Mary afstand van wat er gebeurd is)
- Lees het allerlaatste hoofdstuk eens opnieuw. Met welk gevoel blijf je achter nadat je het boek dichtslaat?

2.8. Sfeerschepping

- Welke sfeer heeft het boek? Is de sfeer anders in de verschillende verhaallijnen? Verandert de sfeer binnen het verhaal soms? (soms luchtig → natuurwandelingen, vertelavonden / soms luguber → hallucinaties, koortsdromen / in Zwitserland eerder losbandige sfeer, maar ook sober omwille van het slechte weer en de verhoudingen tussen de personages ...)

3. VERWERKING

3.1. Thema's

- **Moederschap**
 - Het boek gaat zowel over een goede moeder missen als een goede moeder willen zijn. Vind je hier voorbeelden van in de tekst? (Mary heeft haar moeder nooit gekend; Isabella heeft die van haar recent verloren. Beide moeders komen verschillende keren in het verhaal terug. / Mary rouwt nog om haar dode baby en heeft een innige band met haar zoontje Willmouse.)
- **Verhalen en literatuur**
 - Zowel in de jeugd van Mary als in haar volwassen leven spelen verhalen en literatuur een belangrijke rol. Kan je hier voorbeelden van geven? (haar ouders waren schrijvers, haar man is een dichter, Lord Byron is een goede kennis, op het Schotse platteland laat ze zich meeslepen door volksverhalen en wordt ze zelf ook aangespoord verhalen te verzinnen ...)
 - Naar aanleiding van het verhaal van Isabella over Alister de Verteller (p.248-250) denkt Mary na over de verhouding tussen waarheid en verbeelding (p.253). Hoe heeft dit invloed gehad op haar als schrijfster? (in haar eigen verhaal verweeft ze waarheid en verbeelding met elkaar)
- **Liefde en seksualiteit**
 - Mary is het hele boek door op zoek naar liefde en genegenheid. Waar vindt ze die wel? Waar niet? (verliefdheid op Isabella, moeilijke relatie met Percy, moederliefde die ze moet missen en zelf geeft ...)
 - Het verhaal bevat enkele zinnelijke fragmenten, zonder dat Eekhout dingen heel expliciet gaat beschrijven. Wat vind je van die manier van beschrijven?

3.2. Symboliek

- In het boek zijn verschillende motieven terug te vinden die een symbolische betekenis kunnen hebben. Kan je voorbeelden geven?
(Mogelijke antwoorden: het monster kan voor angst, eenzaamheid, woede, mannelijkheid, verlangen ... staan / de vissenkop van Johnny moet misschien zijn moeder vervangen / vele verwijzingen naar water en zee kunnen op een verstikkende sfeer wijzen ...)
- Uiteindelijk stort de jonge Mary, vlak voor vertrek uit Schotland, haar hart uit bij het graf van de heks Grissel. Waarom daar? Welke functie heeft het voor haar? (voelt zich ook niet begrepen, geeft geen weerwoord ...)

3.3. Creatieve activiteiten

- Bij de Baxters thuis organiseert men eens in de maand een verhalenavond. Ook aan het meer van Genève worden kwistig verhalen uitgewisseld. Organiseer samen met je juryleden zo'n verhalenavond. Daag hen uit zelf een verhaal te verzinnen en laat iedereen die dat wil zijn verhaal vertellen.
- Bekijk samen met de juryleden de film 'Mary Shelley' (trailer via <https://www.youtube.com/watch?v=MaF-jn83A0Es>). Voorzie tijd om boek en film achteraf met elkaar te vergelijken.
- In haar dankwoord zegt Ann Eekhout: "Naast al mijn verzinsels zijn ook veel dingen in dit boek wel gebeurd. Ik heb geprobeerd een waarachtig verhaal te scheppen met een leven als uitgangspunt. Dat leven is me dierbaar geworden. En het mooie is: de verzinsels eromheen evenzeer."
 - Organiseer een quiz met 'weetjes' over Mary Shelley. Kunnen de juryleden raden wat waar is en wat verzonnen?

4. VERDER LEZEN

- Frankenstein / Jeanette Winterson (Atlas Contact, 2019)
 - Frankenstein / Maria Postema naar Mary Shelley (Blossom Books, 2019)
-

Bijlage:

Christabel – Samuel Taylor Coleridge (samenvatting)

Het verhaal van *Christabel* gaat over een centraal vrouwelijk personage met dezelfde naam en haar ontmoeting met een vreemdeling genaamd Geraldine, die beweert uit haar huis te zijn ontvoerd door een bende ruwe mannen.

Christabel gaat het bos in om te bidden bij de grote eik, waar ze een vreemd geluid hoort. Als ze achter de boom kijkt, vindt ze Geraldine die zegt dat ze uit haar huis is ontvoerd door mannen te paard. Christabel heeft medelijden met haar en neemt haar mee naar huis. Bovennatuurlijke tekenen (een hond die boos kreunt ondanks dat hij slaapt, vervagende vlammen op fakkels die plotseling opnieuw oplaaien, Geraldine die niet in staat is om een ijzeren hek over te steken, ontkenning van gebed) lijken erop te wijzen dat alles niet goed is. Ze brengen de nacht samen door, maar terwijl Geraldine zich uitkleedt, toont ze een vreselijk maar ongedefinieerd merkteken: "Zie! haar boezem en de helft van haar zij- / Een gezicht om van te dromen, niet te vertellen! / En zij moet slapen bij Christabel' (246-48).

Christabels vader, Sir Leoline, raakt in de ban van Geraldine en beveelt een grote processie om haar redding aan te kondigen. Hij negeert de zwakke bezwaren van zijn dochter, die, hoewel betoverd, de enormiteit van Geraldine's kwaadaardige aard begint te beseffen. Het onvoltooide gedicht eindigt hier.

(bron: Wikipedia)

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de juiste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.